خراسان روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۹ آبان ۱۳۹۶ . اول ربیع الاول ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۶۸۷

وینستون چرچیل
(۱۹۶۵-۱۸۷۴ م)

سیاستمدار و نظامی انگلیسی و نخست وزیر این کشور در دوران جنگ جهانی دوم بود. او پیش از آن، وزیر مستعمرات بود و نقش مهمی در تجزیه امپراتوری عثمانی داشت. چرچیل با اتخاذ سیاستی دقیق و هوشمندانه، توانست آمریکا را به عنوان متحد انگلیس، وارد جنگ جهانی دوم کند. او اقتصاد زمان جنگ انگلیس را سازمان دهی کرد و توانست این کشور را از خطر اشغال توسط نازی ها برهاند.

گزارش تاریخی

● ● ●

سلطان صاحبقران سرگردان در میانه سنت و تجدد

سیدمرتضی حسینی-تصویر و ذهنیت موجود از «ناصرالدین شاه» بیانگر جایگاه متفاوت او نسبت به دیگر سلاطین دودمان قاجار است. این جایگاه ویژه، معلول عوامل گوناگونی است. بخشی از این عوامل، به ویژگی های شخصیتی و برخی دیگر به تحولات داخلی و خارجی آن عصر باز می گردد که از چهارمین شاه قاجار، چه در میان پژوهشگران و چه در بین توده مردم، چهره ای نسبتاً متفاوت از هم صنفان خویش ساخته است. دوران طولانی حکمرانی، آغاز امواج تجدد خواهی، وقوع جنبش تنباکو به عنوان نخستین خیزش مردمی به رهبری روحانیون، حضور صدراعظم های اصلاح طلب و عمل گرا، گسترش وسایل ارتباطی به نسبت ادوار قبل و رفت و آمد بازرگانان و نخبگان ایرانی به کشورهای اروپایی، در کنار ویژگی های شخصیتی ناصرالدین شاه و سفرهایی را که به اروپا داشت، می توان در زمره این عوامل دانست. دیگر تمایز مهم او که کم و بیش با این موارد نیز مرتبط است، نوعی «دلبستگی لرزان به تجدد» در بُعد تکنیکی و مفهومی است. این دلبستگی در برخی اقدامات و رویکردهای او، در مقاطع خاصی از حکومتش انعکاس داشت. برخی پژوهشگران، دوران ۵۰ ساله سلطنت ناصرالدین شاه را به سه دوره تقسیم کرده اند؛ نخست، دوره ۱۰ ساله ای از ۱۲۶۴ (تاج گذاری شاه) تا سال ۱۲۷۴ هـ.ق که آن را دوران آشفتگی می دانند. شاه جوان در این دوره توانست با کمک صدراعظم خود، امیرکبیر، آشوب هایی مانند شورش خراسان و قیام بابی ها را سرکوب کند. دوره دوم را که از ۱۲۷۴ تا ۱۳۰۷ هـ.ق، حدود ۳۲ سال، طول کشید، می توان دوران آرامش و شکوفایی نسبی نامید. به نوشته «علی اصغر شمیم»، در این دوره، ناصرالدین شاه «از برکت تربیت اکتسابی که از امیرکبیر یافته بود، به اصلاحات داخلی تمایل داشت، ضمن این که توجه امیرکبیر به تنظیم امور مالی و لشکری و کشوری، خواه ناخواه برخی رجال میهن پرست را به خرابی وضع مملکت متوجه کرده بود». با این حال، از آن جا که جنبه مصلحتی «نوسازی تدافعی» در ناصرالدین شاه پررنگ بود و بنیان های فکری قوام یافته ای نداشت، او اغلب به رویکرد سنتی و استبدادی خود باز می گشت. این نوسان میان امواج خروشان تجدد و ساحل امن سنت پادشاهی، عاقبت فوران خشم توده را در پی داشت. ترور او به دست میرزا رضای کرمانی و وقایعی که بعدها به تحولات مشروطه انجامید، مولود همین اوضاع بی سامان بود.

چگونه ۴۰۰ هزار سرباز متفقین به دام آلمانی ها افتادند؟

ناگفته های تاریخی درباره نبرد «دانکرک»

گروه اندیشه
info@khorasannews.com

ماه مه ۱۹۴۰ بود و عملکرد رهبران و البته افراد عادی در اروپا، مشخص می کرد که جنگ جهانی دوم به کدام سو خواهد رفت. در حالی که ارتش آلمان به سمت هلند، لوکزامبورگ و بلژیک پیشروی می کرد و قصد تصرف فرانسه را داشت، اوضاع برای سربازان فرانسوی و بریتانیایی بغرنج شده بود. نیروهای متفقین عقب نشینی کردند، اما در منطقه ای ساحلی در فرانسه که صخره ای و خشن بود، گرفتار نیروهای آلمانی شدند. حدود ۱۵ هزار سرباز انگلیسی و فرانسوی در «دانکرک»، مقابل نیروهای آلمانی مقاومت می کردند تا قایق ها بتوانند، به صورت بی وقفه، سربازان را از ساحل خارج کنند و به مکان امنی برسانند. این ۱۵ هزار سرباز، با اقدام شجاعانه خود، موفق شدند جان بیش از ۳۰۰ هزار سرباز متفقین را از کشتاری بی رحمانه نجات دهند؛ اما این همه داستان نبود.

■ شکست حتمی به نظر می رسید

در واپسین روزهای ماه مه، همه مطمئن بودند که متفقین شکست می خورند. متفقین نیز، خود به این نتیجه رسیدند که از لحاظ تعداد سرباز و تجهیزات، توان رویارویی با ارتش مجهز و قدرتمند آلمان را ندارند. در آن زمان، فرماندهی نیروهای بریتانیایی که به کمک فرانسوی ها شتافته بود، بر عهده ژنرال گورت بود و او باید بین ادامه مقاومت در برابر ارتش آلمان و عقب نشینی نیروها، به امید سازمان دهی مجدد و مبارزه در روزی دیگر، یکی را انتخاب می کرد. گورت راه دوم را برگزید و فرمان عقب نشینی را صادر کرد.

■ راز تصمیم هیتلر

با این حال، در ۲۴ مه، هیتلر به سربازانش دستور داد که خارج از ساحل دانکرک متوقف شوند؛ چرا؟! هیچ کس دلیل این کار را نمی داند. نیروهای متفقین شکست سختی خورده بودند و به سمت نابودی کامل پیش می رفتند؛ هیچ امید و انگیزه ای برای مبارزه نداشتند. با این حال، هیتلر ترجیح داد کار این نیروهای خسته و درمانده را یکسره نکند و یکی از بزرگ ترین پرسش ها را فراروی مورخان قرار دهد! تا آن زمان نیروهای آلمانی دو هفته بی وقفه را، با تمام قدرت و توان، جنگیده بودند و نشانه هایی از خستگی در آن ها دیده می شد. در طرف دیگر، هرمان گورینگ (مسئول تبلیغات هیتلر) بر این نکته اصرار داشت که نیروی هوایی تحت فرمان او می تواند دانکرک را برای باقی مانده نیروهای متفقین به جهنم تبدیل کند. اگر چه هیتلر دستور آتش بس موقت داده بود، اما نیروهای آلمانی خیال نداشتند اجازه تخلیه آسان و بی دردسر را به سربازان درمانده متفقین بدهند. پرتاب خمپاره روی سر آن ها، همچنان ادامه داشت و بمب افکن های آلمانی نیز، از آسمان مرگ را به سربازان گرفتار در ساحل هدیه می دادند. آن ها چاره ای جز صبر کردن و گوش دادن به صدای بمب هایی که روی سرشان ریخته می شد، نداشتند. این بمباران چنان شدید بود که بندر دانکرک در ۲۷ مه، به طور کلی نابود شد و این، مشکل عمده دیگری را به وجود آورد؛ حالا دیگر جایی برای پهلو گرفتن کشتی های بزرگ بریتانیایی وجود نداشت. در روز ۲۹ مه، به کشتی های بزرگ نیروی دریایی بریتانیا دستور ترک ساحل داده شد. مشکلات دیگری نیز وجود داشت؛ ساحل دانکرک بسیار کم عمق بود و کشتی های بریتانیایی نمی توانستند در چنین آب کم عمقی حرکت کنند. کشتی های بزرگ مجبور بودند دور از ساحل و در آب های عمیق بمانند و قایق ها، نیروها را از ساحل به این کشتی ها برسانند. حتی این قایق های کوچک نیز، باید چند صد متر دور از ساحل صبر می کردند تا سربازان خود را به آن ها برسانند. با شروع تخلیه نیروها، حدود ۱۵ هزار سرباز فرانسوی و بریتانیایی، در طول ساحل دانکرک مستقر شدند و سعی کردند جلوی پیشروی نیروهای آلمانی به سمت ساحل را بگیرند. نبردی سنگین آغاز شد. رمزی و فرماندهان بریتانیایی باید واقع گرا می بودند؛ به همین دلیل، با توجه به شرایط موجود و گرفتار شدن بیش از ۲۵۰ هزار نفر در ساحل دانکرک، آن ها روی نجات ۴۵ هزار نفر از آن ها حساب کرده بودند، نه بیشتر. در ابتدا، این عملیات کاملاً خوش بینانه به نظر می رسید و در روز اول عملیات، تنها هفت هزار و ۶۶۹ نفر از ساحل نجات داده شدند و در روز دوم، این تعداد به ۱۷ هزار و ۸۰۴ نفر رسید. روز اول، هدف کشتی ها بیشتر شناسایی و سنجیدن شرایط بود تا نجات نیروها؛ بعد از پایان عملیات، مشخص شد که تعداد مردان خارج شده از ساحل دانکرک ۳۳۸ هزار نفر بوده است. رمزی و مردانش به تمام قایق های شخصی دستور دادند که به این عملیات بپیوندند. از قایق های ماهی گیری گرفته تا قایق های تفریحی و کشتی های بخار؛ در سال ۲۰۱۵، بیش از ۵۰ فروند از این قایق ها، به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد عملیات دانکرک، در این منطقه گرد هم آمدند و تعدادی از سربازانی که در این عملیات نجات یافته بودند نیز، سوار آن ها بودند.

■ معجزه دانکرک!

آن چه در ساحل دانکرک رخ داد را، از جنبه های مختلف می توان بررسی کرد. حتی، در روزهای بعد از پایان تخلیه نیروها، بریتانیا این عملیات را غم انگیز اما افتخارآمیز می نامید. برخی آن را «معجزه دانکرک» می نامیدند، زیرا در مدت تخلیه نیروها، آب های کانال مانش که همواره پرتلاطم بود، به صورت معجزه آسایی آرام باقی ماند. از ۹۳۳ کشتی که در عملیات تخلیه شرکت کردند، ۲۳۶ کشتی به خانه باز نگشتند و ۶۱ کشتی دیگر نیز صدمه شدیدی دیدند. با سقوط دانکرک، بیش از ۴۰ هزار سرباز فرانسوی به اسارت درآمدند، ۶۸ هزار و ۱۱۱ نفر از نیروهای کمکی بریتانیایی کشته شدند و هزار شهروند دانکرکی نیز، دوشادوش سربازان، جان خود را از دست دادند. با این حال، نباید فراموش کرد که در طول کل عملیاتی که به سقوط دانکرک انجامید، بیش از ۲۹۰ هزار سرباز فرانسوی کشته شدند و در مقابل، آلمانی ها تنها ۲۷ هزار سرباز خود را از دست دادند. روز ۵ ژوئن، هیتلر اعلام کرد: «دانکرک سقوط کرده و با آن، بزرگ ترین نبرد تاریخ به پایان رسیده است. سربازان! اعتماد من به شما هیچ محدودیتی ندارد. شما مرا ناامید نکردید.»

■ سرنوشت دردناک مقاومت کنندگان

خارج کردن این تعداد نیرو، با هزینه ای سنگین میسر شد و این هزینه را کسانی پرداخت کردند که در ساحل، جلوی پیشروی های آلمانی ها را گرفته بودند. داستان مقاومت شجاعانه آن ها در آن زمان، به صورت کامل به گوش کسی نرسید. حتی این خبر هم منتشر نشد حدود ۴۰ هزار نفر به اسارت نیروهای آلمانی درآمدند و پای پیاده به آلمان فرستاده شدند؛ جایی که اردوگاه های کار اجباری در انتظار آن ها بود. داستان های خوفناک دیگری نیز درباره آن ها گفته شده است؛ گروهی از سربازان گردان «نورفولک» در «پارادایز» فرانسه، در مقابل گروهی از نیروهای زبده «اس اس» قرار گرفتند تا آن ها را در مدت تخلیه سرگرم کنند. این نیروها، بعد از اتمام مهمات، محاصره شدند. آلمانی ها بعد از گرفتن تمام وسایل باارزش آن ها، همه را به جوخه اعدام سپردند. از این گردان، تنها دو نفر زنده ماندند و خبر قتل عام هم قطارانشان را به انگلیسی ها رساندند. در منطقه «وورمهوت» نیز اتفاق مشابهی رخ داد و تنها یک سرباز جان سالم به در برد.

■ این یک عملیات فاجعه بار است!

نجات افراد زیادی در این عملیات، ناشی از شجاعت و فداکاری سربازان بود. اما در حالی که رسانه ها آن را یک معجزه بزرگ می دانستند، چرچیل که تازه چند هفته قبل از آن به نخست وزیری رسیده بود، در سخنرانی همراه با گریه مردم، در روز ۴ ژوئن، اعلام کرد که این پایان مقاومت نخواهد بود؛ اما این عملیات را یک «فاجعه نظامی بزرگ» توصیف کرد. وی در سخنرانی خود در مجلس عوام چنین گفت: «ما از جزیره خود دفاع خواهیم کرد، هر هزینه ای که داشته باشد، ما در سواحل خواهیم جنگید. در روی زمین نیز مبارزه خواهیم کرد؛ در مزارع و خیابان ها خواهیم جنگید، روی تپه ها خواهیم جنگید؛ اما هیچ گاه تسلیم نخواهیم شد.»

منبع: فرادید

مناسبت

● ● ●

هجوم عوامل رژیم پهلوی به حرم مطهر امام رضا(ع)

روز ۱۵ آبان ۱۳۵۷ شریف امامی از نخست وزیری استعفا کرد. بعد از او، تیمسار غلامرضا ازهاری مسئول تشکیل کابینه شد که دولت او به نام دولت نظامی معروف شده است. انتصاب ازهاری، نشانه شدت عمل رژیم پهلوی علیه نهضت اسلامی بود. با تشکیل کابینه نظامی ازهاری و اعلام حکومت نظامی در ۱۲ شهر کشور، سرتیپ جعفری به فرمانداری نظامی مشهد و حومه انتخاب شد. چنین به نظر می رسد که فرمانداران نظامی آن شهرها، ماموریت داشتند کانون های اصلی جنبش را شناسایی و سرکوب کنند. از این رو، جعفری، طی یکی دو ماه نخست، به بررسی اوضاع مشهد پرداخت و در نهایت، سه پایگاه اصلی نهضت در مشهد، یعنی بیوت آیات شیرازی، قمی و مرعشی را شناسایی کرد و درصدد مسدود کردن راه های ارتباط به منازل آن ها برآمد. اتخاذ این رویکرد، بر خشم مردم افزود و اهالی مشهد، روز ۱۷ آبان، به مناسبت حمله به دانش آموزان در روز ۱۳ آبان در تهران و به شهادت رساندن جمعی از آن ها، تظاهراتی ۱۰ هزار نفری را از مقابل بیت آیت ا... شیرازی، به طرف حرم مطهر، برگزار کردند. مردم مشهد در این تظاهرات، مستقیماً علیه شاه و کابینه نظامی ازهاری شعار دادند.

سپس، راهپیمایان، در حرم امام رضا(ع) اجتماع کردند و به سخنرانی های وعاظ انقلابی گوش فرا دادند. این تظاهرات به صورت پراکنده در روزهای بعد نیز تداوم یافت؛ تا این که در روز ۲۶ آبان، به اوج خود رسید. با هجوم ماموران به تظاهر کنندگان، مردم به حرم مطهر پناهنده شدند؛ اما مأموران، بدون توجه به حرمت و قداست این مکان، نه تنها به داخل حرم هجوم بردند، بلکه به جمعیت پناهنده در آن جا نیز تیراندازی کردند. این فاجعه در روز ۳۰ آبان ۱۳۵۷ نیز تکرار شد؛ در این روز، مأموران رژیم با پوتین های خود وارد حرم شدند و گاز اشک آور در اطراف ضریح مطهر پخش کردند. به نقل از یکی از شاهدان عینی، چند نفر از مأموران ساواک که با لباس مبدل بین مردم حضور داشتند، توسط مردم شناسایی و دستگیر شدند، اما یکی از آنان فرار کرد و ماجرا را به مأموران خارج از حرم اطلاع داد. آن ها برای نجات جان ساواکی ها، وارد حرم شدند و بعد از تیراندازی به در و دیوار حرم مطهر، گاز اشک آور شلیک کردند؛ اما با مقاومت زائران و مجاوران حرم رضوی، به ناچار عقب نشینی کردند. این فاجعه، بازتاب وسیعی در بین افکار عمومی توده های مذهبی پیدا کرد و بار دیگر، سیل صدور اعلامیه های محکومیت و مخابره تلگراف های تسلیت به سوی مراجع و علمای خراسان جاری شد. این واقعه، مقدمه ای برای اوج گرفتن مبارزات مردمی در مشهد بود.

زیباترین
و به یادماندنی ترین
سخنان مشاهیر
سخن بزرگان
در صفحه «همشهری سلام»

قابل توجه مالکین مجتمع آسمان فاز ۱ (بلوار نماز)
به اطلاع می رساند مجمع عمومی در تاریخ ۱۳۹۶/۸/۱۵ در سالن تلاش تشکیل گردید و مصوبات ذیل با اکثریت آراء مورد تصویب مالکین قرار گرفت:
الف- تصویب اساسنامه هیأت مدیره مالکان
ب- اعضای هیأت مدیره (هیأت امنا) فاز ۱ به شرح ذیل انتخاب گردیدند:
۱- آقای جواد شیخیان ۲- آقای سیدعلی تحقی
۳- آقای عباس ضمانی ۴- آقای علی بزرگ نژاد
۵- خانم مژده نعمت الهی
ج- آقای جواد شیخیان بعنوان خزانه دار انتخاب گردیدند.
د- مصوب گردید هیأت مدیره اختیار دارند نسبت به عقد قرارداد جهت اداره مجتمع اقدام نمایند.
هیأت مدیره مالکین فاز ۱ مجتمع آسمان

آگهی فراخوان
مناقصه عمومی شماره ۹۶/۱۵۴
واگذاری امور مربوط به اتفاقات و فوریتهای برق شهرستانهای
کدکن، زاوه، بجستان، تربت جام، فیروزه، صالح آباد، جوین، خوشاب، تربت حیدریه
باخرز، کلیهار و گناباد
(نوبت اول)
شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی
این شرکت در نظر دارد نسبت به واگذاری امور مربوط به اتفاقات و فوریتهای برق مدیریت شهرستانهای کدکن، زاوه، بجستان، تربت جام، فیروزه، صالح آباد، جوین، خوشاب، تربت حیدریه، باخرز، کلیهار و گناباد با مبلغ برآوردی ۳۴.۱۰۵ میلیون ریال از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید.
لذا از تمامی پیمانکارانی که صلاحیت آنها توسط شرکت تائید شده و یا دارای رتبه حداقل ۵ در رشته نیرو (برق) از سازمان مدیریت و برنامه ریزی هستند دعوت می شود جهت دریافت، تکمیل و تحویل اسناد مناقصه به شرح درج شده در سایت شرکت به آدرس اینترنتی WWW.KEDC.IR و یا سایت توانیر به آدرس اینترنتی WWW.TAVANIR.ORG.IR مراجعه فرمایند.
روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان خراسان رضوی